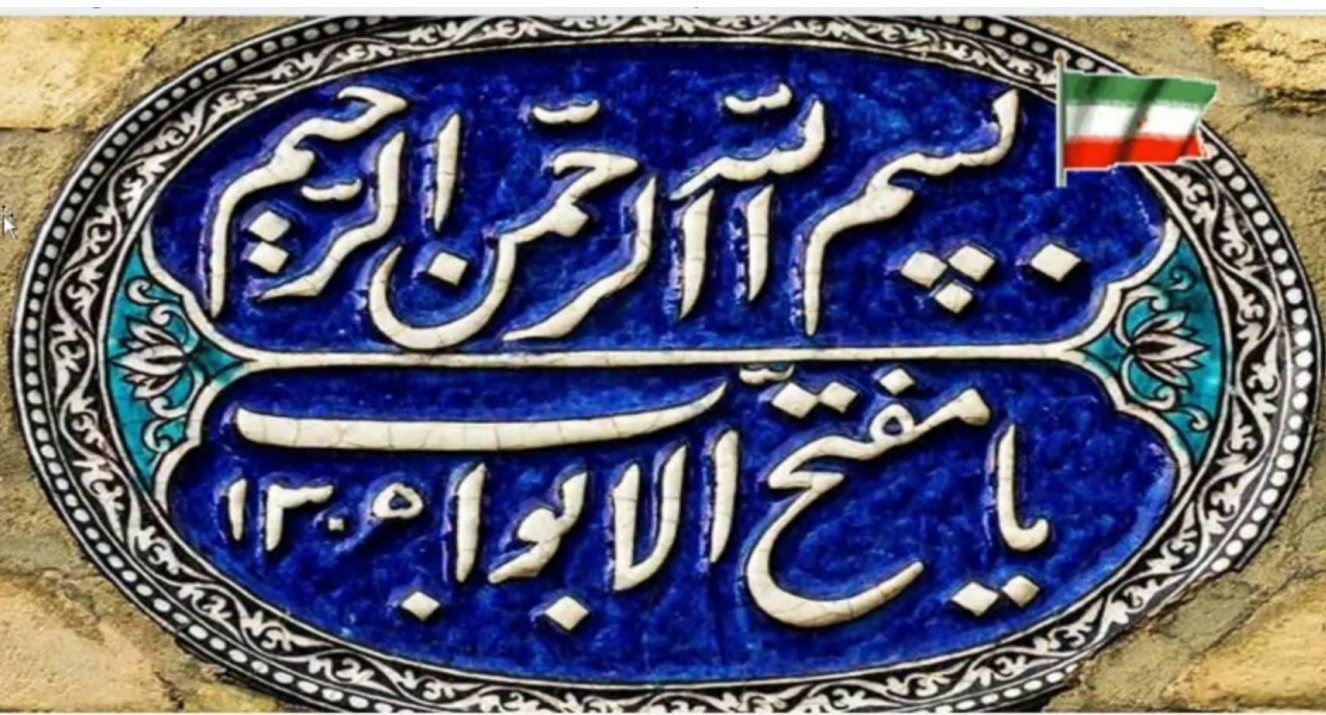

« زندگی از منظر سوره فتح:

جلسه بیستم - ۲۴ خرداد ۱۴۰۵

بعد از « ۱۳ سال سختی مکه »،
« مهمترین « حوادث » مدینه؟

۱- بدر (۲ هجری) ۲- « **أحد** » : (۳ هجری) ۳- « **بنی نضیر** » : (۴ هجری)

۴- « **خندق** » : (۵ هجری) ۵- « **بنی مستلیق** » : (۶ هجری)

(**عمره**) « **صلح حدیبیه** » (**بیعت رضوان**)

۶- « **فتح خیبر** » : (۷ هجری)

۷- « **فتح مکه** » : (۸ هجری)

۸- « **غزوه حنین** » : (۸ هجری)

« **جوايزِ بيعتِ صادقانه** با رسولِ خدا: »

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ

إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ

فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ

... (فتح/١٨)

١- فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ

٢- وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا (١٨)

٣- وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ... (فتح/١٩)

٤- وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا ...

٥- وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ ...

٦- وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (فتح/٢٠)

آیه یست و یکم:

۴- وَآخِرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا

قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا

وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا (فتح/۲۱)

۴- و (غنائم و اِقتدار) دیگر (ی نیز هست) که شما هنوز بر آنها دست نیافته‌اید،

^{۱۶} (اما) خدا بر آنها احاطه دارد زیرا خداوند بر هر چیزی تواناست.

« لم تقدرُوا » یعنی چه؟

« **قدر** » یعنی:

خداوندِ علیمِ حکیم برای هر:

« اتم، سلول، دانه، گیاه، حیوان، مرد، زن و مخلوقی »،

و برای « هر پدیده » و « هر تحوّل »،

« **مختصاتِ ثابتی** » را « **مقدّر** » نموده است.

« **لَمْ تَقْدَرُوا** » یعنی:

« شما » هنوز به آن:

« **قدر**، **قابلیت**، **لیاقت** و **قدرت** »،

و « **عِدَّة** و **عِدَّة** لازم » نرسیده‌اید.

آیه بیست و دوم:

وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَقَاتِلُوا الْمُكْفِرِينَ

ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (فتح/۲۲)

و اگر آنها که کفر ورزیدند به جنگ با شما برخیزند (و مقاومت مُؤْمِنَانَهُ شما را ببینند)
قطعاً پشت خواهند کرد زیرا دیگر یار و یابوری نخواهند یافت.

« کفار » به خاطرِ « دنیاطلبی، تکاثر، تکبر و متجاوز بودن »،
همیشه « آغازکننده هرگونه درگیری » بوده و هستند و خواهند بود.

و چون به « تعقل » ندارند و « خودخواه » هستند،

به یکدیگر اعتماد ندارند و با « رهبر واحدی » به وحدت نمی‌رسند:

... **بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسِبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى**

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ (حشر/۱۴)

« **أدبّار** » یعنی چه؟

« **إدبار** » به طور « إرادى »،

و به نشانه « إعتراض »،

به « چیزى »، « **پشت کردن** »،

یا « عقب‌نشینی کردن. »

« **أَدْبَار** » جمعِ « **دَبِر** »،

I
یعنی: « **پشت‌ها** »

مثال: وَ لَا تَرْجِعُوهُمْ أَدْبَارَهُمْ « (آنها را به پشت‌هایشان بازنگردانید = نگذارید فرار کنند.)

پس: « **إدبار کرد** » یعنی: « **او پشت کرد و رفت.** »

« **أدبار را نشان داد.** »²⁵ یعنی: « **پشت‌هایش را نشان داد.** »

« **لَوَلَّوْا الْأَدْبَارَ** » یعنی:

تحتِ « **وَلَايَتِ نَفْسِ خُود** »،

و مانند « **آتشِ زیرِ خاکستر** »،

باقی ماندند.

« تنها راه عقب راندن کفار » چیست؟

« قوی » و « متحد » شدن،

« حول محور رهبر الهی »،

« تنها راه » منزوی کردنِ « کفار » است:

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَ مِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ

تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَ عَدُوَّكُمْ وَ آخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمْ ... (أنفال/ ۶۰)

« خَیْرِ غَیْبِی » از:

« سَنَّتِ الهی »:

به « رسولمان » گفتیم که « شکست » کفار « قطعی » است.

چرا؟

زیرا: ۱- **أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ.**

۲- **قَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ،**

۳- **كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ ...** (مثل جنگ بدر)

۴- **لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا**

آیه بیست و سوم:

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ
وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا

(فتح/۲۳)

سنت الهی از قبل همین بوده
و در سنت الهی هرگز جایگزینی نمی یابی.

« سُنَّتْ » یعنی چه؟

« حوادث و جریان‌های آفرینش جرقه‌ای و تصادفی نیستند. »

« **سنت** » یعنی: « **مبانی** و **قوانین ثابت**. »

« **سن** » یعنی: « **لحظات زندگی**. »

« **أسنان** » یعنی: « **عضو خردکننده گوارش**. »

« **مسنون** »: « **مقرر شده**. »

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ (حجر/۲۶)

نمونه « سنت »:

وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَارَ
ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وِلْيَاءً وَلَا نَصِيرًا (فتح/۲۲)

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ
(مجادله/۲۱)

مقدّر الهی اینست « جنگ با دین »، « محکوم به شکست است. »

آیه بیست و چهارم:

وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَارَ
ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (فتح/۲۲)

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ
(مجادله/۲۱)

مقدّر الهی اینست « جنگ با دین »، « محکوم به شکست است. »

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَ أَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ
بِطَنٍ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا (فتح/۲۴)

و در اطرافِ مکه بعد از پیروزی شما بر آنها،
اوست که دستِ آنها را از شما و دستِ شما را از آنها بازداشت،
زیرا خدا به آنچه می‌کنید همیشه بیناست.

« دلیل » ؟ « تجربه »:

شما در حدیبیه « اندک » و برای « عُمره » آمده بودید^I
و « هیچ سلاح، سنگر، حامی و پشتیبانی نیز نداشتید »،
و « در خاک و در چنگ دشمنانی کینه توز » بودید،
اما « ما » جلوی « مرگ شما » را گرفتیم.

« بطن » یعنی چه؟

« **بطن** »،

« فضای خالی پنهان »،

که « ورود » و « خروج » دارد.

« بطن مکه = حومه مکه »

بخش اول
آیه بیست و پنجم:

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا

وَصَدُّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

وَالْهَدْيِ مَعْكُوفاً أَنْ يَبْلُغَ مَحَلَّهُ ... (فتح/۲۵)

آنها بودند که کفر ورزیدند و شما را از مسجد الحرام بازداشتند
“ و نگذاشتند قربانی معتکف شده به جایگاهش برسد ...

« شکستِ مشرکانِ مکه »
نتیجهٔ « کفر و تخلّفاتِ خودِ آنها »
و اینکه از « طوافِ شما »
و حتی از « قربانی » شما جلوگیری کردند.
(در حالی که هیچ خطری برای آنها نداشت.)

« هَدِي » یعنی چه؟

« **هَدی** »، (هدیه)

« گوسفندی » است که قربانی می شود،

تا « انسان » با « قطع تعلق خود »،

به « وارستگی »، « هدایت » شود.

« معکوفاً » یعنی چه؟

« **مَعكُوف** » (إِعتكاف) یعنی:

« إِقَامَت حَوْل جَائِي یا چیزی »،

برای « حُرْمَت یافتن »

I

بخش دوم
آیه یست و پنجم:

هَمْ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحَلَّهُ
وَلَوْ لَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ
أَنْ تَطَّوَّهُمْ فِتْصِيْبَكُمْ مِنْهُم مَعْرَةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ
لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ ... (فتح/۲۵)

... و اگر مردان و زنان مؤمنی نبودند که بی‌آنکه آنها را بشناسید پایمالشان کنید و تاوانشان بر شما بماند،
(فرمان حمله به مکه می‌دادیم) تا خدا هر که را لایق بداند در جوار رحمت خود درآورد

« **تَطَوُّ** » یعنی چه؟

« **وطناً** » یعنی:

« استعلاء » و « برتری یافتن بر چیزی »،

و « زیر سلطه و تصرف » در آوردن. (وطئ = رابطه زناشوئی)

با « هجوم به آن مؤمنین ناشناس »،

به « حقوق آن مسلمانان »، « تجاوز » می شد.

« معرّة » یعنی چه؟

« **معْرِئَة** » یعنی:

گرفتارِ « تاوانی » مثل « گری » شدن.

اینکه شما بر مؤمنان ناشناخته در مکه بتازید،

و آنها را بی هیچ جرم و گناهی بکشید یا بیازارید.

بخش سوم
آیه بیست و پنجم:

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحَلَّهُ
وَلَوْ لَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوُّهُمْ فَتَصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ

لَوْ تَزَيَّلُوا

لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

(فتح/۲۵)

اگر (کافر و مؤمن)^{۵۷} از هم متمایز می شدند قطعا کفار را با عذاب دردناکی مجازات می کردیم

«تَزِيلُوا» یعنی چه؟

« **تَزِيلُوا** » (زال) یعنی:

« مفارقة و انفکاک »

« دو چیز ناهمنسخ. »

بخش اول

آیه بیست و ششم:

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ
الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ...

(فتح/٢٦)

وقتی کفار در دلهایشان تعصبی جاهلی ورزیدند ...

«حمية» یعنی چه؟

« عَصِيَّةٌ » یعنی:

« جوش آوردن »،

« بدونِ ترومستات ».

« **حمیه** » (از حمم - حمّام) یعنی:

« **داغی ماندگار** » (مثل گرمای تنور)

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ ...
(توبه/۳۵)

روژی که آنها را در آتش دوزخ بگدازند و پیشانی و پهلو و پشت آنها را با آنها بسوزانند.

احتمالاً « حمیه » نتیجه:

« إصطکاک » با « عقلِ درون » است،

I

اما « غضب » نتیجه:

« إصطکاک » با « حق بیرون » است.

« جاھلیّة » یعنی چہ؟

I

« **جهالت** » یعنی:

« مبنا قرار دادنِ اطلاعات »:

« ظاهر بینانه » و « **غیر عقلانی** »،

و آلوده به « **تکبر و ترس و ناامیدی** ». »

معاویه: از **ذوالفقار** علی قوی تر سراغ داری؟

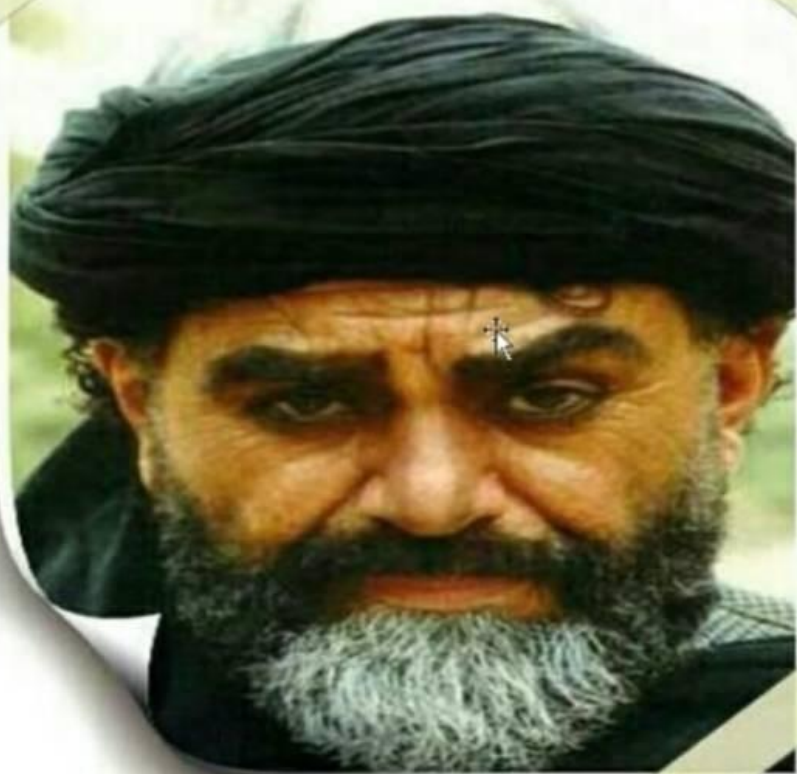
عمرو عاص: آری، **جهل** مردم

امام خسرو عسکری علیه السلام،

هر کس بمیرد و امام زمانش را نشناخته
باشد، به **مرگ جاهلی** مرده است

کمال الدقه، ۲۰۹ صفحه، حدیث ۹

عمر و عاص:

ابا یزید! در این جنگ نه روی
توان قشونت حساب کن نه
روی خدعه های من فقط
دعا کن دعا کن که در سپاه
علی مردمان جاهل فراوان
باشند آمین! ...

برای استعمار دو چیز لازم است اکثریت نادان و اقلیت خائن

از مصاحبه‌ی نوروود فاولز با ویسلون چرچیل

نادان را از هر
طرف نوشتم
نادان بود!

امام صادق ع فرمودند: « إِنَّ قَائِمَنَا إِذَا قَامَ اسْتَقْبَلَ مِنْ جَهْلِ النَّاسِ أَشَدَّ مِمَّا اسْتَقْبَلَهُ رَسُولُ اللَّهِ ص مِنْ جُهَالِ الْجَاهِلِيَّةِ قُلْتُ وَ كَيْفَ ذَاكَ قَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ص أَتَى النَّاسَ وَ هُمْ يَعْبُدُونَ الْحِجَارَةَ وَ الصُّخُورَ وَ الْعِيدَانَ وَ الْخُشْبَ الْمُنْحُوَّةَ وَ إِنَّ قَائِمَنَا إِذَا قَامَ أَتَى النَّاسَ وَ كُلُّهُمْ يَتَأَوَّلُ عَلَيْهِ كِتَابَ اللَّهِ يَخْتِجُّ عَلَيْهِ بِهِ ثُمَّ قَالَ أَمَا وَ اللَّهُ لَيَدْخُلَنَّ عَلَيْهِمْ عَذْلُهُ جَوْفَ بُيُوتِهِمْ كَمَا يَدْخُلُ الْحَرُّ وَ الْقُرُ » بحارالانوار ج 52 ص 362، غيبة النعماني ص 297، اثبات الهدی ج 5 ص 367

« وقتی قائم ما ظهور کند، با جهل بیشتری نسبت به جاهلان زمان جاهلیت رو به رو می گردد. رسول خدا در حالی به سوی مردم آمد که آنان سنگ و چوب تراشیده را می پرستیدند، ولی وقتی قائم ظهور می کند، به سوی مردمی می آید که همگی قرآن را علیه او تفسیر می کنند. به خدا سوگند، مهدی، عدالت خود را در خانه های آنان از محل خلل دیوارهای آنان وارد می کند، همان گونه که سرما و گرما وارد می شود. »

بخش دوم
آیه یست و ششم:

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ

فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ

وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا

وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا (فتح/۲۶)

... پس خدا آرامش خود را بر رسول خود و بر مؤمنان جاری کرد،
و تقوا را با آنان همراه نمود زیرا آنان به داشتن تقوا سزاوارتر و با آن اهلیت داشتند،
و خدا همواره بر هر چیزی داناست

خدایا؛

ما را به بالاترین درجه « **إِطَاعَتِ عَاقِلَانِه** » برسان،

و از « **خودخواهی** و **حمیت** » برهان،

و « **آرامشِ قلبی** » را روزی ما قرار ده،

تا در « **ظهورِ آخرین حجت** » سهیم باشیم.

